

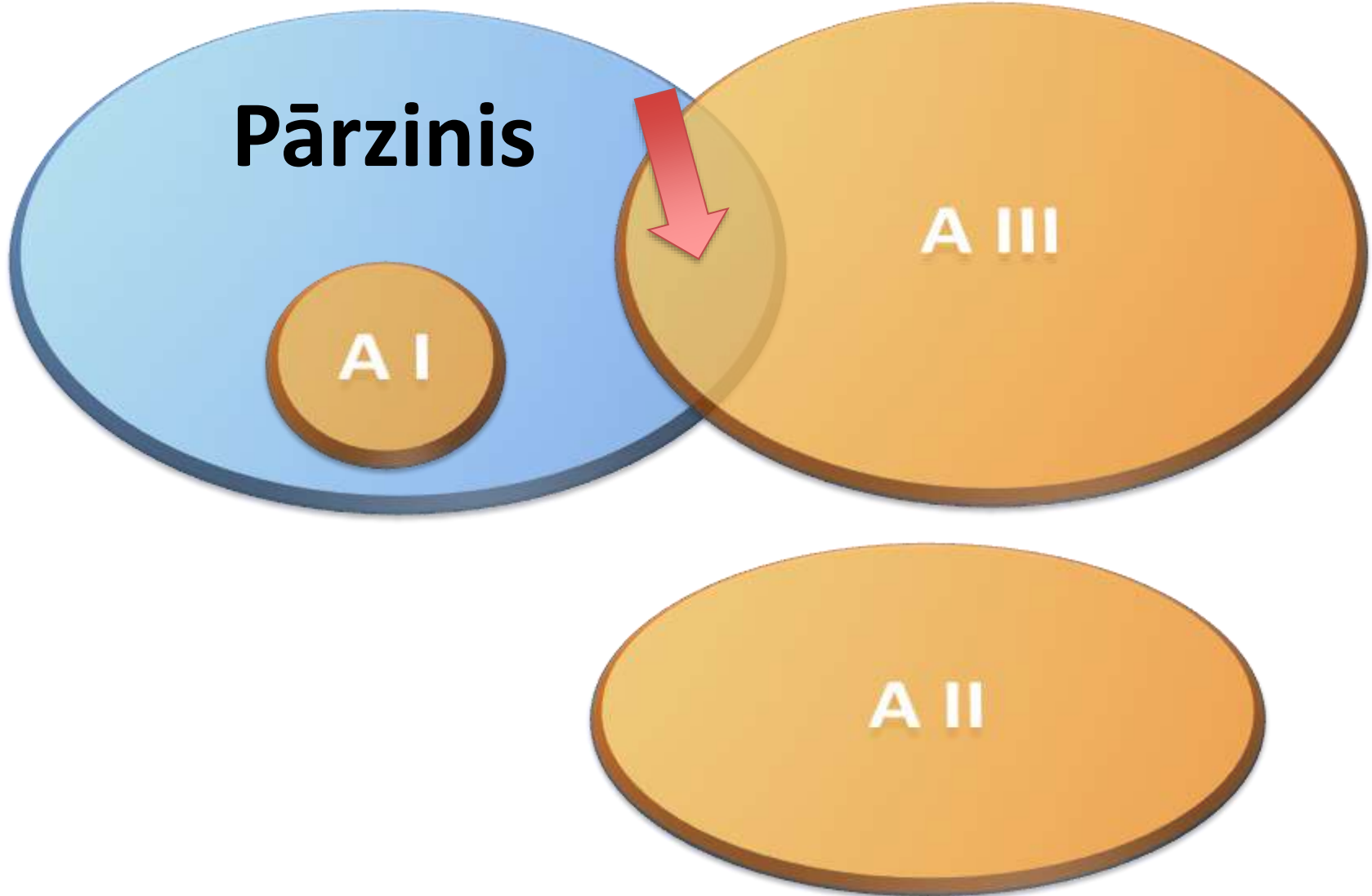
Kopējie pārziņi, to attiecības

Ivo Krievs

Personas datu aizsardzības speciālists, CIPP/E

BA “Turība” docētājs

Sadarbības modeļi

Kāpēc ne apstrādātājs?

- Apstrādātāja statuss apdraudēts:
 - nespēja izpildīt prasības
 - Risinājums?
 - Pārziņa - pārziņa attiecības
 - koppārziņa attiecības

Kopīgie pārziņi

- Kopīgie pārziņi ('Joint Controllers')
 - kopīgi nosaka apstrādes mērķus
 - Vai vienādi mērķi?
 - Ja pārklājās daļēji?
 - kopīgi nosaka apstrādes veidus (līdzekļus)
- Teorija(viss vienkārši) vs prakse (ļoti sarežģīti)

Kopīgie pārziņi

- Vai koppārziņi būtu:
 - Galvenais uzņēmums un filiāle?
 - Grupas uzņēmumi?
 - Apstrādātājs, kurš nepakļaujas pārzinim un pats pārzinis?

Lomu maiņa!

- Kāda ir patiesā nozīme un sekas ja tiek pārdalītas lomas:
 - Kas mainās attiecībā uz Datu subjektu?
 - Pamatmērķis DS - Aizsardzība?
 - Kas mainās attiecībā uz Pārziņi?
 - Ja koppārziņu attiecības izriet no līguma ar klientu – līgumam būtu jābūt trīspusējam?
 - Vai sniedz pietiekamas garantijas?
 - Kas mainās attiecībā uz sadarbības partneri?
 - Rakstisks līgums vai juridisks akts/ vienošanās?
 - Līguma (vienošanās) garums/saturs?
 - Atbildība par likumīgu datu apstrādi?
 - Tehniskie un organizatoriskie līdzekļi?
 - Dati pēc mērķa sasniegšanas?
 - Standartklauzulas ir/nav?
 - Pārziņa/apstrādātāja darbību reģistrs?

Koppārziņu attiecību sekas

- Pozitīvās sekas

- var sadalīt pienākumus

- Publiski –(likums, publiska vienošanās – nav obligāti rakstveida līgums (noteikumi))

- Saprotami (Datu subjektam saprotamā valodā)

- izvirzīt vienu par kontaktpunktu?

- Bet Regulas 26.p. 3.d. “Neatkarīgi no 1. punktā minētās vienošanās nosacījumiem datu subjekts saskaņā ar šo regulu var īstenot savas tiesības attiecībā uz un pret katru pārzini.”

Koppārziņu attiecību sekas

- Tiesiskie pamati
- Atbildība?
 - Solidāra?
 - Vai šis Regulas punkts ir piemērojams koppārziņu attiecībās?
 - *“Pārzini vai apstrādātāju atbrīvo no atbildības saskaņā ar 2. punktu, ja tas pierāda, ka nekādā veidā nav atbildīgs par notikumu, ar ko nodarīts attiecīgais kaitējums.” [83.p. trešā d.]*

OTRĀ APAKŠNODAĻA

Solidāru saistību nodibināšana

1672. Solidāras saistības nodibina ar līgumu, testamentu vai likumu.

1673. Līgums un testaments nodibina solidāru saistību tikai tad, kad līdzēji vai testators to tieši noteikuši.

1674. Pēc likuma solidāra saistība nodibinās, kad izpildījuma priekšmets ir nedalāms, un proti, kad tas ir vai nu kāda darbība, vai bezdarbība, tāpat arī kad kāda lieta vairākām personām kopīgi uzticēta glabājumā, patapināta, izīrēta vai iekļāta.

Koppārziņu attiecību sekas

*“Ja vienā un tajā pašā apstrādē ir iesaistīts vairāk nekā viens pārzinis vai apstrādātājs vai gan pārzinis, gan apstrādātājs un ja tie saskaņā ar 2. un 3. punktu ir atbildīgi par jebkādu kaitējumu, kas nodarīts ar apstrādi, **katru pārzini** vai apstrādātāju **sauc pie atbildības par visu nodarīto kaitējumu**, lai datu subjektam nodrošinātu efektīvu kompensāciju.” [82(4)]*

*“Ja saskaņā ar 4. punktu pārzinis vai apstrādātājs par nodarīto kaitējumu pilnā apmērā ir izmaksājis kompensāciju, minētais pārzinis vai apstrādātājs **ir tiesīgs no citiem šajā pašā apstrādē iesaistītajiem pārziņiem** vai apstrādātājiem par kaitējumu pieprasīt kompensācijas daļu, kas atbilst to atbildības apmēram saskaņā ar 2. punktā izklāstītajiem nosacījumiem.” [82(5)]*

Koppārziņu attiecību sekas

- DVI sankcijas, kas vērstas pret vienu no koppārziņiem:
 - *“Katrai uzraudzības iestādei ir visas šādas izmeklēšanas pilnvaras: (..) uzlikt pagaidu vai galīgu apstrādes ierobežojumu, tostarp aizliegumu ” [58.(2) f]*
- Rīcības brīvība (kopā/atsevišķi lemj)?:
 - Ziņot/neziņot par incidentu?
 - Par mērķa maiņu?
 - Par apakšoperatora piesaisti?
 - Par darbinieku kategoriju noteikšanu, kuri piekļūst datiem?
 - u.c.

- Kādi varētu būt kopīgo pārziņu gadījumi?
 - Personālsabiedrības, kurām nav juridiskas personas statusa, līdz ar to biedri kļūst par kōppārziņiem?
 - Kōpīpašnieki – apsaimniekojot īpašumu?
 - Augstskolu plaģiātu sistēma?
 - Datu bāze, kuru par saviem klientiem-parādniekiem kōpīgi pārvalda vairākas kredītiestādes?
 - Video novērošana pilsētās (pašvaldība + policija) *[ICO piemērs]*
 - Valsts izveido iedzīvotāju reģistra sistēmu, kurā jāvada iekšā pašvaldībām un pašvaldības redz citu pašvaldību ievietoto + atbild par datu precizitāti – itkā ir kōppārziņi *[ICO piemērs]*
 - Apsardze veicot videonovērošanu?
 - Apdrošinātāji/apdrošināšanas starpnieki?

Secinājumi:

- Vienkāršāk koppārziņu attiecības ir definēt, ja ir atsevišķa nošķirta kopēja datu bāze;
- Savukārt, ja ir kopīgas atsevišķas apstrādes darbības, tad būtu vajadzīgs koppārziņu vienojošs pārstāvis (pilnvarnieks, kāda pārvaldes institūcija);
 - tomēr koppārziņa attiecības neveidojas ar tehniskiem sistēmu uzturētājiem;
- Koppārzinis jākontrolē tāpat (pat vairāk) kā apstrādātājs;
 - Savstarpējas neskaidrības var palielināt riskus
- Datu subjektam jānodrošina procesa/atbildību sadalījuma pārskatāmība;

Paldies

Ivo Krievs

Personas datu aizsardzības speciālists, CIPP/E

BA “Turība” docētājs